

Rahvusvahelise Leader koostööprojekti *“Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine”*
koostöökokkulepe

KOOSTÖÖKOKKULEPE

RAHVUSVAHELINE LEADER KOOSTÖÖPROJEKT

“Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine”

Käesoleva koostöölepe allkirjastajad, kes esindavad kohalikke Leader (tegevusgruppide) partnereid Balti riikidest, lepivad kokku järgmises:

Artikkel 1

Koostöölepe eesmärk

1.1 Käesoleva koostöölepe eesmärgiks on läbi projektis osalejate partnerluse viia ellu koostööprojekt *“Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse arendamine”* kooskõlas järgneva koostöökokkuleppe lisaga:

Lisa 1: Projekti kirjeldus koos planeeritavate tegevuste ja eelarvega.

1.2 Ülalmainitud Lisa 1 on käesoleva koostöölepe lahutamatu osa.

Artikkel 2

Koostöölepe kestus

2.1 Käesolev koostöölepe jõustub igas projektis osalevas riigis peale toetusotsuse saamist vastava partnerriigi vastavalt asutuselt. Koostöökokkulepe kestab lõpliku aruande kinnitamiseni vastava koostööriigi asutuse poolt ja selle kohta juhtpartnerile informatsiooni edastamiseni ning viimase toetusosa väljamaksmiseni.

2.2 Koostöölepe kestab septembrist 2019 kuni augustini 2022 (36 kuud) Eesti partnertegevusgruppide jaoks ja septembrist 2019 kuni augustini 2021 Leedu partnertegevusgruppi jaoks (vastavalt Leedu rahvuslikele reeglitele Leader rahvusvaheliste koostööprojektide kohta, kus maksimaalne lubatud projekti pikkus Leader tegevusgruppidele on 24 kuud). Nimetatud perioodi jooksul koostatakse, taotletakse ning viiakse ellu 4 rahvusvahelist LEADER koostööprojekti (3 Eestis ja 1 Leedus), mis kokku moodustavad ühe ühiste tegevuste ja ühiste eesmärkidega rahvusvahelise koostööprojekti.

Artikkel 3

Projekti tegevuste elluviimise koht

3.1 Projekti tegevused viiakse osaliselt ellu projekti partneriteks olevate Leader tegevusgruppide tegevuspiirkondades ehk siis Eestis MTÜ Arenduskoja, MTÜ Rohelise Jõemaa Koostöökogu ja MTÜ Põhja-Harju Koostöökogu tegevuspiirkondades ja Leader tegevusgruppi Association Lamatos Zeme piirkonnas Leedus. Projekti väljaspool lepingulisi partnerpiirkondi teostavad rahvusvahelised tegevused on õppereis Aukstaitijos rahvusparki piirkonnas asuvate Leader tegevusgruppide piirkondadesse Leedus (asub põhja pool Vilniust) ja Leader tegevusgruppide

Rahvusvahelise Leader koostööprojekti *“Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine”*
koostöökokkulepe

MTÜ Cesis District Rural Partnership, MTÜ Riga District Rural Development Association ja MTÜ Liepaja District Partnership tegevuspiirkondades Lätis.

Artikkel 4

Partnerite kohustused ja vastutus

4.1 Käesolevale lepingule allkirjutanud tegevusgruppide esindajad võtavad käesolevaga kohustuse viia koostööprojekt ellu kooskõlas käesoleva koostööleppe ja selle lisa(de)ga ning kinnitavad oma allkirjaga ühtlasi käesolevas koostööleppes ning selle lisa(de)s oleva info tõepärasust.

4.2 Projekti juhtpartneri ülesanded:

- projekti üldjuhtimine ja koordineerimine;
- projekti finantside koordineerimine: info koondamine kõigi projekti Leader tegevusgruppide partnerite poolt esitatud rahastustaotluste kohta;
- projekti koordineerimine ning projekti elukäigu jälgimine: kõigi projekti partnerite poolt elluviidavate projekti rakendamisega seotud tegevuste juhendamine ja monitoorimine, projekti teostamise finantsiliste aspektide jälgimine, partnerite ühisturunduse tegevuste seire, koostööprojekti tulemuste aruannete koostamine;
- projekti partnerite kohustuste järgimise kinnitamine.

4.3 Projektis osalevate tegevusgruppide roll ja ülesanded:

Kõik projektis osalevad lepingulised partnerid esitavad oma riigis ettenähtud korra kohaselt Leader rahvusvahelise koostööprojekti taotluse „Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine“, inglise keeles kasutavad kõik partnerid projekti nime „Multifunctional sustainable tourism entrepreneurship joint development.“

Lisaks oma riigis projektitoetuse taotluse esitamisele ja projektis aktiivsele osalemisele on iga projektis osaleva tegevusgrupi kohustuseks:

- tegevusgrupi vastutada olevate tegevuste administreerimine ning finantseerimine;
- projekti finantseerimise korraldamine oma tegevusgrupi kohustuste osas projektis;
- projekti juhtpartneri assisteerimine tegevus- ja tulemusaruannete koostamisel, esitades õigeaegselt juhtpartneri poolt soovitud info (projektiga seotud);
- juhtpartneri viivitamatu teavitamine kõigist asjaoludest ja/või sündmustest, mis võivad ajutiselt või püsivalt takistada projekti tegevuste elluviimist;
- kõigi projekti tegevuste elluviimisega seotud dokumentide (sh kuludokumentide) ning saadud projektirahastuse kohta tõendusmaterjali omamine ning vajadusel esitamine;
- vajadusel kõigi nõutavate dokumentide esitamine projekti kontrolliks või auditeerimiseks selleks õigust omava asutuse poolt.

Artikkel 5

Vastutus

5.1 Iga projektis osalev Leader tegevusgrupp (sh juhtpartnerist Leader tegevusgrupp) on vastutav teiste projekti partnerite ees ning kohustub hüvitama projekti partneritele tekitatud kahju ja kulud,

Rahvusvahelise Leader koostööprojekti *“Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine”*
koostöökokkulepe

mis tulenevad temapoolsest käesolevas koostööleppes toodud kokkulepete ja kohustuste täitmatajätmisest.

5.2 Projekti partnerid ei vastuta käesolevas koostööleppes toodud kokkulepete ja kohustuste täitmatajätmise eest kui kohustuste täitmatajätmine on tingitud vääramatust jõust (force majeure). Selisel juhul teavitab tegevusgrupp viivitamatult kirjalikult teisi projekti partnereid vääramatu jõuga seotud olukorra tekkimisest.

Artikkel 6 **Töökeeled**

6.1 Käesoleva koostöö ametlik töökeel on inglise keel. Kõik ametlikud koostööleppe ja projektiga seotud dokumendid tehakse kättesaadavaks inglise keeles.

Artikkel 7 **Seadusesätted ja vaidlused**

7.1 Kõik projekti partnerite vahel tekkivad arusaamatused ja vaidlused, mis tekivad käesoleva koostööleppe ning sellega seotud kohustuste tõlgendamisel ning mida ei õnnestu lahendada läbirääkimiste teel, lahendatakse Euroopa Audiitorite Kohtus.

7.2 Käesoleva koostööleppe ja selle lisade tõlkimisel on ülemuslik ingliskeelne versioon.

Artikkel 8 **Uute partnerite kaasamine**

8.1 Kohalikke Leader tegevusgruppe või muud tüüpi kohalikke tegevusgruppe on võimalik käesolevasse koostööprojekti / koostööleppesse kaasata juhul kui nad selleks soovi avaldavad ning kõik koostööleppe osapooled nõustuvad uu(t)e partneri(te) lisandumise ning sellega kaasneva eelarve muutmisega.

Artikkel 9 **Koostööleppe muudatused**

9.1 Kõik käesoleva koostööleppe muudatused vormistatakse kirjalikult ning allkirjastatakse kõigi koostööleppe osapoolte poolt.

Käesoleva koostööleppe lahutamatuks lisaks on:
Lisa 1: Projekti kirjeldus ja eelarve.

Rahvusvahelise Leader koostööprojekti *“Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine”*
koostöökokkulepe

ALLKIRJAD

Partner 1 (juhtpartner):

Leader tegevusgrupp MTÜ ARENDUSKODA - EESTI

Registri nr: 80015180

Esindaja nimi projektis (*projekti kontaktisik*): Heiki Vuntus

Amet: tegevjuht

Allkirjaõigusliku esindaja nimi: Urmas Kirtsi

Amet: juhatuse esimees

Koht (aadress, riik): Roheline 19 Tapa 45107 Lääne-Virumaa EESTI

Telefon: +372 56 485 208

E-mail: heiki@arenduskoda.ee

Kuupäev (14.06.2019):

Allkiri:

Urmas Kirtsi, juhatuse esimees

Rahvusvahelise Leader koostööprojekti “Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine”
koostöökokkulepe

Partner 2:

**Leader tegevusgrupp ROHELISE JÕEMAA KOOSTÖÖKOGU MTÜ –
EESTI**

Registri kood: 80235484

Esindaja nimi projektis (*projekti kontaktisik*): Aino Viinapuu

Amet: juhatuse liige

Allkirjaõigusliku isiku nimi (*allkiri*): Aino Viinapuu

Amet: juhatuse liige

Koht (*aadress, riik*): Selja mnt 2, Tori, Pärnumaa 86801, EESTI

Telefon: +372 528 1275

E-mail: aino@joemaa.ee

Kuupäev (14.06. 2019):

Allkiri:

Aino Viinapuu, juhatuse liige

Rahvusvahelise Leader koostööprojekti “Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine”
koostöökokkulepe

Partner 3:

Leader tegevusgrupp PÕHJA-HARJU KOOSTÖÖKOGU MTÜ – EESTI

Registri kood: 80269590

Esindaja nimi projektis (*projekti kontaktisik*): Margit Pärtel

Amet: tegevjuht

Allkirjaõigusliku isiku nimi (*allkiri*): Arno Kannike

Amet: juhatuse esimees

Koht (*aadress, riik*): Mõisa tee 2 Kostivere Jõelähtme vald 74204 Harju maakond EESTI

Telefon: +372 52 01189

E-mail: margit@leaderph.eu

Kuupäev (14.06.2019):

Allkiri:

Arno Kannike, juhatuse esimees

Rahvusvahelise Leader koostööprojekti “Mittmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine”
koostöökokkulepe

Partner 4:

Leader tegevusgrupp ASSOCIATION LAMATOS ZEME MTÜ – LEEDU

Registri kood: 300046043

Esindaja nimi projektis (*projekti kontaktisik*): Lina Budrike

Amet: avalike suhete juht

Allkirjaõigusliku isiku nimi (allkiri): Vygantas Kamarauskas

Amet: juhatuse esimees

Koht (aadress, riik): Lietuvininku g 17 LT-99134 Silute LEEDU

Telefon: +370 6995 6233

E-mail: silutesvvg@gmail.com

Kuupäev (14.06.2019):

Allkiri:

Vygantas Kamarauskas, juhatuse esimees

Šilutės rajono Vietos veiklos grupė

Asociacija „Lamatos žemė“

Rahvusvahelise koostööprojekti „Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine“ kirjeldus

Taust

Selle projekti vajaduse põhjusi ja ettepanekut rahvusvahelise Leader koostööprojektiks arutati kahe Eesti partneri poolt teostamisel oleva teise rahvusvahelise Leader koostööprojekti „Sustainable tourism development in national parks/protected areas“/“säästva turismi arendamine rahvusparkide/kaitsealadega piirkondades“ ajal, millist on teostatud alates septembrist 2017 koos 9 Leader tegevusgrupiga Eestist, Lätist, Sloveeniast ja Portugalist. Peale selle koostööprojekti külastusi Lätti ja edasisi arutelusid Läti partneritega sellest projektist ilmneseid alljärgnevad jätkukoostöövajaduse põhjused säästva turismi ühisarendamiseks kõigi kolme alti riigi ja nende erinevate regioonide vahel:

- Eesti rahvusparkide Lahemaa ja Soomaa piirkondade säästva turismi ettevõtjad ja seotud partnerid ei oma piisavat teadmist ja informatsiooni Läti ja Leedu säästva turismi piirkondade kohta, eriti rahvusparkide ja teiste kaitsealade piirkondade kohta (näiteks vanim Leedus Aukstaitijos rahvuspark ja Nida lähedal asuv Nemunas Delta regionaalpargiga rannikuäärne piirkond, Gauja rahvuspark ja Liepaja rannikulähedane piirkond Lätis);
- kuna kõik Balti riigid koos moodustavad ühe turismi sihtkoha erinevatele sihtrühmadele rahvusvahelises turismis, eksisteerib vajadus süvendatud teadmiste ja koostöö osas selles piirkonnas. Et saavutada säästvas turismis jätkusuutlik areng ja olla konkurentsivõimeline, on ettevõtjatel ja seotud partneritel vajalik omada head koostöövõrgustikku kogu Balti riikide ulatuses.

1. Projekti eesmärk ja sihtgrupid

1.1 Projekti eesmärgid on:

Peamine eesmärk: ühine jätkusuutlik säästva turismi ettevõtluse (sh kohalik toit) arendamine ja projekti ettevõtjate ja piirkondade võrgustumine.

Alameesmärgid:

- kohalike ettevõtjate võrgustumine erinevate praktiliste kogemuste vahetamiseks ja nende vaheliste rahvusvaheliste kontaktide arendamine;
- toetada säästva turismi teenuste ja projekti piirkondade ühisarendamist.

Rahvusvahelise Leader koostööprojekti *“Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine”*
koostöökokkulepe

1.2 Projekti sihtgrupiks on projekti partnerite piirkonnas tegutsevad säästva turismi ettevõtted, sh:

- maapiirkonna ja linnalähedased mistahes (sh käsitöö, majutus, toitlustamine, muuseumid, loodusgiidid, poed jm) maaturismiettevõtted/MTÜ-d, kes pakuvad või plaanivad pakkuda säästva turismi teenuseid;
- maapiirkonna/linnalähedased kunstiala ettevõtjad (kunst, muusika jm);
- noored, kes kavandavad säästva turismi teenuste pakkumist või kes juba tegutsevad säästva turismi teenuseid pakkuvates ettevõtetes/organisatsioonides.

2. Projekti tegevused

2.1 Iga projekti partner ehk Leader tegevusgrupp koostab ja viib ellu oma projekti lähtuvalt riigi maaelu arengukavast, Leader rakendusaktidest ja rakendusasutuste nõuetest, lisades kokkulepitud rahvusvahelistele ühistegevustele omapoolseid kohalikke (oma piirkonnas) ja oma riigi sees koos teiste oma riigist projekti partneritega tegevusi nii, et saavutada koostööprojekti seatud eesmärged ja tulemusi.

2.2 Maksimaalne osalejate arv koostööprojekti rahvusvahelistest tegevustest partnertegevusgrupi kohta on: 9 osalejat MTÜ **Arenduskoda** (juhtpartner), 6 osalejat MTÜ **Roheline Jõemaa Koostöökogu** ja 5 osalejat **Põhja-Harju Koostöökogu** piirkonnast Eestist ning 8 osalejat MTÜ **Association Lamatos Zeme** piirkonnast Leedust. Täiendavalt on kutsutud osalema 3 assotsieerunud Leader tegevusgrupist partnerit Lätist (kokku Lätist max 3 x 4 = 12 osalejat): MTÜ **Cesis District Rural Partnership**, MTÜ **Riga District Rural Development Association** ja MTÜ **Liepaja District Partnership**. Maksimaalne osalejate arv ühes rahvusvahelises tegevuses on 40 osalejat (28 + 12 = 40, koos assotsieerunud 3 Läti partneri osalejatega).

2.3 Rahvusvahelised ühistegevused, osalejad, eelarve ja tulemid:

1. rahvusvaheline tegevus: 3-päevane avaüritus Leedus Leader tegevusgrupi Association Lamatos Zeme piirkonnas IV kvartalis 2019 maksimum 40 osalejaga:

Programm: projekti ja kõigi partnerite tutvustus, võõrustava piirkonna, ettevõtjate ja seotud partnerite tutvustus, oluliste seotud teemade tutvustus (1 päev) ja heade/õpetlike piirkonna näidete külastused (2 päeva)

Tulem: paremad teadmised projekti partneritest Leader tegevusgruppide kohta (sh 3 assotsieerunud partnerit Lätist) ja nende piirkondade kohta, uued ideed ja teadmised külastustest võõrustavas piirkonnas, uued partnerikontaktid, kasulik informatsioon kasutamiseks projekti piirkondade partnerluses ja turunduses.

+ projekti juhtkomitee koosolek (2 osalejat igast partner Leader tegevusgrupist: 2 x 4 = 8 liiget)

Rahvusvahelise Leader koostööprojekti “Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine”
koostöökokkulepe

Juhtkomitee tulem: otsustatud täpne tegevuskava koostööprojekti esimeseks aastaks.

2. rahvusvaheline tegevus: 3-päevane õppereis Lätis II kvartalis 2020 maksimum 40 osalejaga.

Programm: 3-päevane õppereis Lead tegevusgrupi Riga District Rural Development Association piirkonnas, sisaldades praktilisi töötubasid ja koostööarutelusid koos kõigi partnerite esindajatega (säästva turismi ettevõtjad ja seotud partnereid ja Leader tegevusgruppide esindajad). Koostöö roll mitmekesise säästva turismi arendamisel.

Tulem: parem arusaamine säästva turismi teenustest külastatavas piirkonnas, uued ideed ja partnerkontaktid, kasulik informatsioon kasutamiseks projekti piirkondade vahelises partnerluses ja turunduses.

3. rahvusvaheline tegevus: 3-päevane õppereis Eestis II kvartalis 2020 maksimum 40 osalejaga.

Programm: 3-päevane õppereis Leader tegevusgruppide Põhja-Harju Koostöökogu ja Arenduskoda piirkondadesse, sh praktilised töötoad, toodete degusteerimine ja koostööarutelud koos kõigi partnerpiirkondade esindajatega.

Tulem: parem arusaamine säästva turismi teenustest külastatavas piirkonnas, uued ideed ja partnerkontaktid, kasulik informatsioon kasutamiseks projekti piirkondade vahelises partnerluses ja turunduses.

4. rahvusvaheline tegevus: praktiline 3-päevane õppereis koos töötubadega Lätis Leader tegevusgrupp Liepaja District Partnership piirkonnas III kvartalis 2020 maksimum 40 osalejaga.

Programm: uuenevad ressursid ja säästev turism, võimalused ja väljakutsed: külastused heade näidete praktikute juurde koos praktiliste töötubadega ja koostööaruteludega.

Tulem: parem arusaamine säästva turismi teenustest külastatavas piirkonnas, uued ideed ja partnerkontaktid, kasulik informatsioon kasutamiseks projekti piirkondade vahelises partnerluses ja turunduses.

+ koostööprojekti juhtkomitee koosolek (2 esindajat x 4 tegevusgruppi = 8 liiget):

Juhtkomitee tulem: detailse ajakava kinnitamine teiseks ja kolmandaks projekti aastaks (sept 2020 – august 2022).

Rahvusvahelise Leader koostööprojekti *“Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine”*
koostöökokkulepe

5. rahvusvaheline tegevus: 3-päevane õppereis Leetu Aukstaitijos rahvusparki piirkonda, sihtrühm noored kaasatud kõigist projekti Leader tegevusgruppide piirkondadest IV kvartalis 2020 maksimum 40 osalejaga.

Programm: õppereis võõrustavas piirkonnas koos praktiliste töötubadega ja koostöoaruteludega, sh kohtumised noorte säästva turismi ettevõtjatega võõrustavast piirkonnast.

*see õppereis kaasab ka õppureid/noori alustavaid säästva turismi ettevõtjaid kõigist projekti partnerpiirkondadest

Tulem: parem arusaam säästva turismi teenustest võõrustavas piirkonnas, uued ideed ja partnerluse kontaktid, kasulik informatsioon kasutamiseks partnerluses ja ühisturunduses,

6. rahvusvaheline tegevus: praktiline 3-päevane üritus töötubadega kahel teemal Eestis Arenduskoja Leader tegevusgrupi piirkonnas II kvartalis 2021 maksimum 40 osalejaga.

Programm: lugude jutustamine säästvas turismis, kohaliku toidu piirkondlik märgis “Põhja-Eesti kohalik toit” esitlus ja külastused märgise ettevõtetesse + praktilised töötoad toitlustuses toiduga dekoreerimise kohta.

Töötubade tulem: põhjalikum ülevaade käsitletud teemadest (2), samuti kõigi partnerite nägemuses ja jagatud praktilised kogemused, kogutud uued ideed ettevõtjatelt, paremad kujundatud võrgustumise suhted.

7. rahvusvaheline tegevus: 3-päevane üritus praktilised töötoad Leedus Leader tegevusgrupi Lamatos Zeme piirkonnas III kvartalis 2021 maksimum 40 osalejaga.

Programm: traditsioonilise piirkonna ürituse “Kalafestival” tutvustamine, selles osalemine ja võistlemine kalasupi valmistamise võistluses + praktilised külastused koos praktiliste töötubadega võõrustava Leader tegevusgrupi piirkonnas.

Töötubade tulem: põhjalikum ülevaade käsitletud teemadest (2), samuti kõigi partnerite nägemuses ja jagatud praktilised kogemused, kogutud uued ideed ettevõtjatelt, paremad kujundatud võrgustumise suhted.

8. rahvusvaheline tegevus: Lätis II kvartalis 2022: 3-päevane õppereis koos praktiliste töötubadega Leader tegevusgrupp Cesis District Rural Partnership piirkonnas maksimum 40 osalejaga.

Rahvusvahelise Leader koostööprojekti *“Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine”* koostöökokkulepe

Programm: keskkonna potentsiaal mitmekesise säästva turismi arendamisel. Rahvusvaheline bioloogilise mitmekesisuse päev, sisaldab praktilisi töötubasid, aeglase toidu/slow food turgu ja rahvusvahelise koostöö kohtumist, samuti tulevase koostöö meetodeid ja noorte kaasamist.

Töötubade tulem: põhjalikum ülevaade käsitletud teemadest (2), samuti kõigi partnerite nägemuses ja jagatud praktilised kogemused, kogutud uued ideed ettevõtjalt, paremad kujundatud võrgustumise suhted.

9. rahvusvaheline tegevus: 3-päevane lõpuüritus Eestis III kvartalis 2022 Leader tegevusgrupi Rohelise Jõemaa Koostöökogu piirkonnas maksimum 40 osalejaga.

Programm: projekti tulemuste esitlemine, kõigi projekti partnerite arvamuse esitlused projekti tulemuste kohta, praktilised külastused heade näidete ettevõtjate juurde võõrustavas piirkonnas ja tulevase koostöö arutelud koos kõigi tegevustes osalenud ettevõtjate ja partneritega.

+ projekti juhtkomitee koosolek.

Juhtkomitee tulem:

- 1) rahvusvaheliste tegevuste analüüs 2019-2022:
  - teine ja kolmas aasta detailsemalt;
  - kõik projekti tegevused, sh kohalikud tegevused.
- 2) lõpparuande ja koostöö selle koostamisel otsustamine;
- 3) kõigi lõppeva koostööprojekti partnerite vahelise jätkukoostöö vormide otsus.

3. Projekti partnerite kohalikud tegevused

Lisaks projekti rahvusvahelistele ühistegevustele viivad partnerid ellu oma kohalikke tegevusi (sh Eestis), mis aitavad kaasa koostööprojekti eesmärkide ja tulemuste saavutamisele.

3.1 EESTI

Kohalik tegevus	vastutav(ad) tegevusgrupp(-pid)
2-päevane õppereis Arenduskoja ja Rohelise Jõemaa piirkondade säästva turismi ettevõtjatele ja seotud partnerorganisatsioonide esindajatele Põhja-Harju Koostöökogu piirkonda mais 2020	MTÜ Arenduskoda MTÜ Rohelise Jõemaa Koostöökogu MTÜ Põhja-Harju Koostöökogu

Rahvusvahelise Leader koostööprojekti “Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine”
koostöökokkulepe

<p>2-päevane õppereis Põhja-Harju Koostöökogu piirkonna säästva turismi ettevõtjatele ja seotud partnerorganisatsioonide esindajatele Rohelise-Jõemaa Koostöökogu piirkonda mais 2021.</p>	<p>MTÜ Põhja-Harju Koostöökogu MTÜ Rohelise Jõemaa Koostöökogu</p>
<p>3-päevane õppereis projekti Eesti piirkondade (3) säästva turismi ettevõtjatele ja partneritele Lõuna-Rootsi Skane piirkonda mais 2022.</p>	<p>MTÜ Arenduskoda MTÜ Rohelise Jõemaa Koostöökogu MTÜ Põhja-Harju Koostöökogu</p>
<p>Koostöökingituse ostmine: linane kott Eesti partnerite (3) ja SEIC logoga)</p>	<p>MTÜ Arenduskoda MTÜ Rohelise Jõemaa Koostöökogu MTÜ Põhja-Harju Koostöökogu</p>
<p>Kohalikud tegevused Arenduskoja piirkonnas (sh Lahemaa RP piirkond):</p> <p>Tegevus 1 Lahemaa rahvusparki säästva turismi strateegia monitooringu ühepäevased arendusseminarid: 3 tk, 2020–2022</p> <p>Tegevus 2 Põhja-Eesti kohaliku toidu märgise ettevõtjate ja toitlustusteenuse pakkujate ühepäevased koostööseminarid: 3 tk, 2020–2022</p> <p>Tegevus 3 Arenduskoja koostöökingituste ostmine: 1-kohaliku toidu tooted</p>	<p>MTÜ Arenduskoda</p>

3.2 Leedu

Kohalik tegevus	Vastutav tegevusgrupp
<p>Üks 2-päevane õppereis Eestisse Arenduskoja piirkonda säästva turismi teenuste pakkujatele, sh ettevõtjad jm seotud partnerid ja tegevusgrupi esindajatele II kvartalis 2020: Põhja-Eesti kohaliku toidu märgise kontseptsiooni, rakendamise kogemuse, märgise ettevõtjate võrgustiku arendamise, ühisturunduse jm seotud kogemuste tutvustamine + külastused märgise ettevõtetesse. Lahemaa mõjupiirkonna säästva turismi strateegia ja EUROPARC piirkonna sertifikaadi taotlemise tutvustamine.</p>	<p>Association Lamatos Zeme MTÜ MTÜ Arenduskoda</p>

Rahvusvahelise Leader koostööprojekti *“Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine”*
koostöökokkulepe

3-päevane õppereis Lõuna-Rootsi Skane piirkonna Leader tegevusgruppide piirkonda Leder tegevusgrupi Association Lamatos Zeme esindajatele mais 2022.	Association Lamatos Zeme MTÜ MTÜ Arenduskoda
---	---

3.4 PROJEKTI PLANEERITUD EELARVE

Tegevusgrupi nimi	Planeeritud maksimum eelarve projektis
MTÜ Arenduskoda	71 340 EUR
MTÜ Rohelise Jõemaa Koostöökogu	30 000 EUR
MTÜ Põhja-Harju Koostöökogu	31 540 EUR
MTÜ Association Lamatos Zeme	40 000 EUR
KOKKU planeeritud projekti finantseerimine:	172 880 EUR

4. Rahvusvahelise koostööprojekti oodatavad tulemused ja laiem mõju

Projektis osalevad partnerid – Leader tegevusgrupid on läbi rahvusvahelise koostöökogemuse tõstnud oma jätkusuutlikkust läbi rahvusvaheliselt erinevate praktiliste kogemuste ja heade näidete vahetamise/kogemise säästvas turismis. Säästva turismi ettevõtjad on omandanud uusi oskusi ja kõik projekti partnerid omavad ühiseid jätkukoostöö plaane peale Leader koostööprojekti lõppu. Käivitatud on rahvusvaheline koostöövõrgustik nelja Balti riigi Leader partnerpiirkondade osalusel ja see on saanud tugevamaks projekti jooksul (lisaks sisaldades ka kolme Läti assotsieerunud Leader tegevusgrupist partnerit, keda kaasati osalema projekti Eestis ja Leedus toimuvatesse üritustesse ja kes võõrustavad kolme projekti rahvusvahelist tegevust Lätis).

4.1 Oodatavad rahvusvahelise koostööprojekti tulemused

Otsesed üldised tulemused (väljundid) koostööprojekti on:

- mitmed täiendavad uued säästva turismi teenused ja koostöö ideed (samuti koostöö projektis osalevate ettevõtjate/MTÜ-de vahel) on teostatud, paremini arendatud ja on saavutatud parema kvaliteediga säästva turismi teenused;

Rahvusvahelise Leader koostööprojekti *“Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine”*
koostöökokkulepe

- koostöövõrgustik $4 + 3 = 7$ Leader piirkonda Balti riikidest on käivitunud läbi üksteise organisatsioonide, teenuste ja plaanide tundma õppimise. Võrgustumine on jätkuarendamisel (kokku 7 piirkonda kolmest Balti riigist): partnerriikide piirkonnad (4 lepingulist Leader tegevusgrupist partnerit ja 3 täiendavat Leader tegevusgruppi Lätist) arendavad koostöös säästva turismi teenuseid, milleks on kavandatud hea koostöö jätkumist ka peale koostööprojekti lõppemist 2022. aastal;
- vähemalt 70 säästva turismi ettevõtjal projekti piirkondadest on teadmised ja motivatsioon üksteise turundamiseks ja ekspordi arendamiseks õppereisidest, praktilistest töötubadest ja koostööaruteludest saadu toel;
- on ette valmistatud säästva turismi jätkusuutliku arendamise rahvusvahelise Balti riikide ülese koostöö edasised plaanid koostöös projekti piirkondade partneritega ja need on kirjeldatud koostööprojekti lõpparuandes.

4.2 Projekti üldine mõju

- koostööprojekti tegevustes osalenud isikud on tugevamini kaasatud/seotud säästva turismi ettevõtetesse ning on rohkem motiveeritud saadud rahvusvaheliste kogemuste ja uute võimaluste toel;
- parem ja senisest nähtavam säästva turismi teenuste kvaliteet ja mitmekesisus ning ühis-turundus-partnerlus mitmetes aspektides 7 projekti piirkonnas/piirkonna vahelises koostöös: kasutades saadud teadmisi ja kogemusi teenuste arendamisel, turundades üksteise teenuseid ja üritusi, turundades ja tutvustades seotud Leader piirkondi;
- parem kohalik ja rahvusvaheline koostöö projektis osalenud isikute ja organisatsioonide/partnerite vahel: sh 7 Leader tegevusgruppi, rahvusparke/kaitsealasid administreerivad organisatsioonid, erinevad piirkondade arendustöö MTÜ-d jt. Tänu edukale koostööle on arendatud uusi turunduse toetuse väljundeid, millel on parem kvaliteet ja need aitavad saavutada jätkusuutlikkust säästva turismi teenuste arendamisel projekti piirkondades Balti riikides kui ühes rahvusvahelise turismi sihtkohas.

4.3 Tulemuste detailsed indikaatorid ja mõju igale projektis osalevale piirkonnale kirjeldatakse lahti projekti partnerite projektides.

5. Projekti finantseerimine

5.1 Rahvusvaheline Leader koostööprojekt “Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine” ühendab endas 4 iseseisvat Leader rahvusvahelist koostööprojekti (3 Eestis ja 1 Leedus).

Rahvusvahelise Leader koostööprojekti *“Mitmekesise säästva turismi ettevõtluse ühisarendamine”*
koostöökokkulepe

5.2 Kõik projektis osalevad tegevusgrupid katavad oma projekti eelarvest oma osalejate kõik sõidu-, majutus- ja toitlustuskulud rahvusvahelistes ühistegevustes ja projekti juhtkomitee koosolekutel osalemisel (igal partneril on oma eelarve).

5.3 Kultuuriprogrammi kulud rahvusvahelistes tegevustes katab võõrustav Leader tegevusgrupp või vastavalt allkirjastatud lepingule projekti partnerite vahel.

Osaleva Leader tegevusgrupi eelarves kajastamise korral katab iga projekti partner oma Leader tegevusgrupist tegevustes osalejate kõik transpordi, toitlustamise ja/või majutuse ning külastuste/tegevuste kulud.

Kutsutud külaliste kulud (mitte seotud ühegi Leader tegevusgrupiga või ministeeriumi vm juhtorgani või ajakirjanikega) katab võõrustav/korraldav Leader tegevusgrupp.

Tegevuste osalejate registreerimislehed on aluseks tuvastamisel, millisest Leader tegevusgrupist on tegevustes osalejad.

Käesoleva koostööleppe lahutamatuks osaks on kõigi koostööprojekti osalevate individuaalsete Leader tegevusgruppide projektide kirjeldused ja eelarved/finantsplaanid.

6. Projekti juhtimine

6.1 Projekti „Mitmekesine säästva turismi ettevõtluse arendamine“ juhtimine toimub läbi projekti juhtkomitee, mis koosneb iga partneri kahest esindajast. Kokku on juhtkomitees 8 liiget. Juhtkomitee koguneb projekti jooksul 3. korral: 1. koosolek Leedus, 2. Lätis ja 3. Eestis (organiseeritud koos projekti teiste rahvusvaheliste tegevustega). Juhtkomitee otsus on jõus kui selle poolt on hääletanud 2/3 juhtkomitee koosolekul osalenud liikmetest.

6.2 Juhtpartner valmistab ette ja presenteerib kõigile partneritele üks kord aastas (iga projekti aasta lõpus, 3 korda) raporti projekti rahvusvaheliste tegevuste teostamise kohta.